

Liberalizacija pogrebne službe: bi bili zasebniki v Ljubljani in Mariboru lahko cenejši od javnih podjetij?

F JANEZ TOMAŽIČ
janez.tomazic@finance.si

Ali bodo po osveženi zakonodaji zasebniki lahko pokopavali v Ljubljani in Mariboru in ali bi bili lahko cenejši od javnega podjetja Žale in Pogrebna podjetja Maribor, ki to dejavnost opravljata zdaj? To je glavno vprašanje pri liberalizaciji tega področja.

Od konca maja je v javni razpravi osnutek zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter upravljanju in urejanju pokopališč.

Največji podjetji poslujeta zgledno

Pokopališko in pogrebno dejavnost v Ljubljani opravlja javno podjetje Žale (MOL je 100-odstotni lastnik), v Mariboru pa podjetje, ki je v 60-odstotni lasti mestne občine Maribor, tretjino ima lastnik, ki se skriva za fiduciarnim računom Zagerbačke banke, drugo so **mali**

delničarji. V drugih občinah je pogrebna služba organizirana različno. Ponekod jo opravljajo občinska komunalna podjetja, v manjših občinah pa zasebna, tudi obrtna podjetja, pogosto za več občin skupaj. V panogi je 67 podjetij, pogosto pa se ta podjetja ukvarjajo še s cvetličarstvom, prodajo sveč in drugimi dejavnostmi.

Vpogled v bilance podjetja Žale pokaže, da je lani zbralo 8,5 milijona evrov prihodkov in 427 tisoč evrov čistega dobička. Po besedah Roberta Martinčiča, direktorja Žal, jim denimo upravljanje pokopališč - posebej tistih najmanjših - prinaša izgubo, ki jo krijejo iz drugih dejavnost. Če bilanco stanja pogledamo podrobneje, ugotovimo, da ima podjetje 1,6 milijona evrov kratkoročnih finančnih naložb (depoziti) in 472 tisoč evrov gotovine v blagajni. Pogrebno podjetje Maribor pa je lani zbralo 3,4 milijona evrov prihodkov in imelo 242 tisoč evrov dobička. Podjetje depozitov nima, ima pa

skoraj pol milijona evrov gotovine. Prav možnost opravljanja pogrebnih storitev v dveh največjih mestih bi bila zanimiva za zasebnike, za pogrebno dejavnost na podeželju pa bi najbrž tudi v prihodnje skrbela obrtna podjetja.

Trg dveh konceptov

Po različnih zakona - dve sta bistveni - bi upravljanje pokopališč in mrliških vežic ostalo v domeni javne službe (zdaj se pogosto prekrivata).

Po prvem konceptu bi - če povsem poenostavimo - dejavnost opravljanja pogrebov prepuščili trgu, če pa na trgu ne bi bilo zanimanja, bi to morale zagotavljati občine.

Drugi koncept, ki ga zagovarja zbornica komunalnega gospodarjenja, pa predvideva, da bi v okviru javne gospodarske službe poskrbeli za:

24-urno dežurno službo s prvim prevozom pokojnika; pripravo pokojnika; pogreb z minimalnim obsegom pogrebnih slovesnosti;

storitev grobarjev.

Druge storitve, denimo če ne gre za prvi prevoz, upepeljevanje, pogrebno slovesnost, denimo petje, trobentanje, bi bilo prepuščeno trgu.

Kaj bo s cenami pogrebnih storitev?

Direktor Žal napoveduje, da se bodo zvišale. To ni nujno res. Glede na poslovne rezultate Žal je možnosti za nižjo ceno storitve precej. **Kakšen bo prag za vstop v panogo?**

Če bo obveljal koncept liberalizacije, bi morale podjetje zadostiti nekaterim standardom, denimo dva zaposlena, infrastruktura (pogrebni avto, hladilne komore ...) **Ali bodo zagotovljeni minimalni standardi?**

Da. V javni razpravi lahko določijo, kakšni naj bodo. **Ali je pričakovati naval novih podjetij v panogo?**

Ni posebej verjetno. Nova podjetja bi najbrž vstopila v dejavnost v večjih mestnih središčih.

■ Na Plečnikovih Žalah zasebniki ne morejo opravljati pokopov. Se bo to spremenilo?

